

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی روانپرستاری

طرح درس نظری و عملی (Course plan)

شماره درس: 513301

عنوان درس: روانشناسی عمومی اتاق عمل

نوع و تعداد واحد: 2 واحد، نظری

دروس پیش نیاز: ندارد

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): اتاق عمل، کارشناسی، ترم 1 نیمسال تحصیلی: اول 1405-1406

زمان کلاس: شنبه ها 14-16 مکان کلاس: دانشکده پرستاری

مسئول درس: دکتر محمد اکبری

مکان و زمان حضور در دفتر کار: دانشکده پرستاری و مامایی - طبقه همکف - دفتر معاونت مالی اداری - دوشنبه ها 16-18

شماره تماس: 03137927500

Email : akbari129@yahoo.com

اساتید درس: دکتر سمیرا عباسی-دکتر محمد اکبری

شرح درس:

○ دانشجویان گروه پزشکی ارتباط مستقیمی با جان انسانها دارند. برای شناسایی دقیق مشکلات بیماران لازم است کلیه ابعاد جسمی، روانی و اجتماعی آنها را مورد بررسی قرار گیرد بنابراین آشنایی با روانشناسی که علم مطالعه رفتارهاست سبب می شود دانشجویان رشته اتاق عمل نقش مسائل روانشناختی در پیش آگهی عمل جراحی را مورد توجه قرار داده، از آنچه تعادل روانی بیماران را بر هم می زند پیشگیری نمایند.

اهداف کلی:

○ دانشجویان در پایان این درس قادر خواهند بود مفاهیم بنیادین روانشناسی، روانشناسی اجتماعی و جامعه‌شناسی را در سه حیطه دانشی (تعریف و توضیح مکاتب، رفتار، هوش، هیجان، حافظه، شخصیت، گروه، خانواده، پرخاشگری، ناکامی و تعارض، ناهنجاری‌های اجتماعی)، نگرشی (کسب نگرش مثبت نسبت به تأثیر عوامل اجتماعی-فرهنگی بر سلامت و بیماری، پذیرش نقش فرهنگ در بهداشت و درمان، و احترام به تفاوت‌های فردی و اجتماعی مددجو) و مهارتی (به‌کارگیری اصول روان‌شناسی در ارتباط با مددجو، خانواده و جامعه، تحلیل ساختار اجتماعی در مسائل بهداشتی و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی) تسلط یابند.

○ همچنین دانشجویان ضمن تقویت پنج صلاحیت بالینی اصلی شامل: نگرش‌ها و باورها (شناخت و تحلیل باورهای اجتماعی-فرهنگی مؤثر بر سلامت)، حرفه‌ای‌گرایی (رعایت اخلاق و مسئولیت‌پذیری در تعامل با مددجو و

جامعه)، مهارت‌های ارتباطی و بین‌فردی (برقراری ارتباط مؤثر با مددجو، خانواده و گروه‌های اجتماعی)، عملکرد مبتنی بر شواهد (استفاده از نظریه‌ها و یافته‌های روان‌شناسی و جامعه‌شناسی در تصمیم‌گیری بالینی) و رهبری و مدیریت (ایفای نقش رهبری در تیم سلامت و مدیریت مسائل اجتماعی مؤثر بر بهداشت و درمان)، آماده ارائه خدمات سلامت مبتنی بر درک جامع از انسان و جامعه خواهد بود.

اهداف رفتاری:

- در پایان این درس انتظار می‌رود فراگیران قادر باشند:

الف) اهداف دانشی (حیطه شناختی)

- مفاهیم روان‌شناسی، روان‌شناسی اجتماعی، جامعه‌شناسی و سایر علوم مرتبط را تعریف نماید.
- مکاتب روان‌شناسی (ساختارگرایی، کارکردگرایی، رفتارگرایی، گشتالت، روان‌کاوی، انسان‌گرایی و شناختی) را به‌طور خلاصه توضیح دهد.
- رفتار و پایه‌های زیستی، روانی و اجتماعی رفتار را تشریح کند.
- احساس و ادراک را تعریف نموده و عوامل مؤثر بر آن‌ها (توجه، انگیزه، تجربه، فرهنگ) را بیان نماید.
- تعاریف و نظریه‌های کلی هوش (روان‌سنجی، چندعاملی، تحولی) را توضیح داده و روش‌های اندازه‌گیری هوش (آزمون‌های استنفورد-بینه، وکسلر و...) را نام ببرد.
- انگیزه، انگیزش و انواع آن (زیستی، روانی، اجتماعی) را توضیح دهد.
- هیجان و رفتارهای هیجانی، نظریه‌های هیجان و نقش آن در سلامت را تشریح کند.
- حافظه، تفکر و یادگیری، مراحل و انواع هر یک را توضیح دهد.
- شخصیت را تعریف نموده و نظریه‌های مهم شخصیت (روان‌کاوی، صفت، یادگیری اجتماعی، انسان‌گرا) را به‌طور خلاصه بیان کند.
- گروه اجتماعی را تعریف نموده و نقش، اهمیت و انواع گروه (اولیه، ثانویه، رسمی، غیررسمی) را توضیح دهد.
- ساخت و عملکرد نهاد خانواده، انواع و تحولات آن را تشریح کند.
- پرخاشگری، نظریه‌های تبیین‌کننده و عوامل مؤثر بر آن را توضیح دهد.
- مفاهیم ناکامی و تعارض را توضیح داده و انواع تعارض (رفتار-رفتار، رفتار-اجتناب، اجتناب-اجتناب، چندگانه) را به‌طور مختصر بیان نماید.
- مفاهیم ناهنجاری‌های اجتماعی، انواع انحرافات، بزه‌کاری، اعتیاد و فقر، عوامل مؤثر در ایجاد و نحوه پیشگیری از آن‌ها را توضیح دهد.
- نقش فرهنگ و ابعاد اجتماعی-فرهنگی بهداشت و درمان را به‌طور مختصر توضیح دهد.

ب) اهداف نگرشی (حیطه عاطفی)

- نگرش مثبت نسبت به اهمیت درک روان‌شناختی و اجتماعی انسان در ارائه خدمات سلامت پیدا می‌کند.
- احساس مسئولیت نسبت به تأثیر عوامل اجتماعی-فرهنگی بر سلامت و بیماری در خود تقویت می‌کند.
- پذیرش و احترام به تفاوت‌های فردی، فرهنگی و اجتماعی مددجویان را در خود نهادینه می‌سازد.
- حساسیت نسبت به مسائل اجتماعی مؤثر بر سلامت (فقر، اعتیاد، بزه‌کاری) و نقش خود در پیشگیری از آن‌ها پیدا می‌کند.
- تعهد به رعایت اصول اخلاقی و انسانی در تعامل با مددجو، خانواده و جامعه را در خود تقویت می‌کند.
- نگرش انتقادی نسبت به کلیشه‌ها و پیش‌داوری‌های اجتماعی مرتبط با سلامت را در خود پرورش می‌دهد.

ج) اهداف مهارتی (حیطه روان‌حرکتی)

- اصول روان‌شناسی و روان‌شناسی اجتماعی را در ارتباط با مددجو، خانواده و جامعه به کار گیرد.
- ساختار و سازمان جامعه را با مسائل بهداشتی و درمانی مرتبط با حرفه خود ارتباط دهد.

- مهارت تحلیل رفتار فردی و اجتماعی مددجو را بر اساس مبانی نظری روان‌شناسی و جامعه‌شناسی به‌کار بندد.
- مهارت ارتباط مؤثر با مددجو و خانواده را با توجه به اصول روان‌شناختی و فرهنگی تمرین و اجرا کند.
- توانایی شناسایی ناهنجاری‌های اجتماعی و عوامل خطر در جامعه را برای پیشگیری و مداخله به‌کار گیرد.
- مهارت ارائه آموزش سلامت با در نظر گرفتن ابعاد اجتماعی و فرهنگی را تمرین کند.

روش تدریس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین):

1. سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
2. بحث در گروه‌های کوچک
3. یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
4. یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
5. یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
6. روش یادگیری مبتنی بر مورد (case based learning)
7. کلاس درس وارونه
8. نوشتار تاملی

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین):

1. در جلسات حضوری/آنلاین با رعایت نظم کلاسی به موقع حضور داشته باشد.
2. حضور فعال در کلاس‌های حضوری/آنلاین (مشارکت در پرسش و پاسخ‌ها)
3. انجام فعالیت‌های یادگیری نظیر انجام تکلیف (حضوری/آفلاین)، شرکت در آزمون و شرکت در بحث‌های گروهی و پاسخدهی سوالات به منزله فعالیت کلاسی محسوب می‌شود.
4. شرکت در آزمون‌های مجازی، آزمونک‌های کلاسی، میان‌ترم و پایان‌ترم الزامی است.

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، آفلاین و آنلاین):

- آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی (موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آیین نامه پوشش حرفه ای) رعایت گردد.
 - بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.
- الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز شناخته شود.
- ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجو در کلاس درس در سقف کمتر از $\frac{4}{17}$ (چهار هفدهم) بشرح زیر می باشد:
یک جلسه غیبت غیرموجه	قابل بخشش
دو جلسه غیبت غیرموجه	کسر 1 نمره
سه جلسه غیبت غیرموجه	کسر 2 نمره
چهار جلسه غیبت غیرموجه	کسر 4 نمره
- ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می

تواند تا سقف 2 نمره کسر نماید.

بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (4/17) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبتها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.

- سیاست های مسئول درس در مورد تاخیر و هرگونه تخطی از آیین نامه انضباطی دانشجویان در کلاس درس:
- دانشجویان موظف هستند در زمان مقرر در کلاس حضور یابند و در صورت تأخیر، منطبق با سیاست های انضباطی برخورد می شود.
- هرگونه رفتار نامناسب، صحبت های نامربوط، استفاده نادرست از وسایل الکترونیکی، یا ایجاد مزاحمت در کلاس ممنوع است.
- دانشجویان باید احترام متقابل با استاد و هم کلاسی ها را رعایت کنند.
- موارد تخطی از سیاست های انضباطی ممکن است منجر به تذکر کتبی، کاهش نمره، یا در موارد جدی تر، ارجاع به مراجع ذی ربط در دانشگاه شود.

نحوه ارزشیابی دانشجویان و نمره دهی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	انجام تکالیف و فعالیت های یادگیری در زمان مقرر	0/5
۲	مشارکت فعال در فعالیت های کلاسی و بحث های آموزشی	1
۳	آزمون های کلاسی	1
۴	فعالیت های فردی و گروهی، حل مسئله و مطالعه موردی	0/5
۵	امتحان میان ترم	7
۶	امتحان پایان ترم	10
جمع		۲۰

منابع اصلی و محتوای ضروری یادگیری:

1. دواجی، ا و طبائی، س. روانشناسی عمومی با رویکرد اجتماعی (برای دانشجویان پرستاری، مامایی و پیراپزشکی). نشر شهرآب 1392.
2. گنجی، حمزه. روانشناسی عمومی. تهران، انتشارات بعثت 1380.

منابع جهت مطالعه بیشتر

- 1- حیدری ج و جنتی ی. روانشناسی اجتماعی برای پرستاران. تهران: نشر سالمی، 1388.
- 2- راتوس، اسپنسر. روانشناسی عمومی. ترجمه حمزه گنجی، نشر بعثت، 1377.

3- ستوده، هدایت. روانشناسی اجتماعی. تهران، انتشارات آوای نور، 1374

4- مهر آرا، علی اکبر. زمینه روانشناسی اجتماعی. تهران، انتشارات مهرداد، 1373.

5- Jacob Anthikad, Psychology for Nurses. Delhi Jyppe 2004

جدول زمان بندی کلاس

عنوان درس: روانشناسی عمومی اتاق عمل **شماره درس: 513301 نیمسال تمصیلی ۹ سال: نیمسال اول 1405-1406**

رشته تمصیلی: اتاق عمل فراگیران: ترم 1 زمان: شنبه ها اساتید درس: دکتر محمد اکبری

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس					
ردیف	تاریخ/ ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس/ فعالیت یادگیری	مدرس
1	1405/06/28	معارفه و شرح درس	☐ حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	ارزشیابی از آموخته های دانشجویان	دکتر محمد اکبری
2	1405/07/04	مفاهیم روانشناسی تاریخچه و انواع روانشناسی	☐ حضوری ☐ آنلاین ☒ آفلاین	ارزشیابی از آموخته های دانشجویان	دکتر محمد اکبری
3	1405/07/11	مکاتب روانشناسی	☐ حضوری ☐ آنلاین ☒ آفلاین	مرور مباحث، مهارت های تفکر	دکتر محمد اکبری
4	1405/07/18	رفتار و پایه های رفتار، تفاوت های فردی در رفتار	☐ حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	مرور مباحث، یادگیری مشارکتی	دکتر محمد اکبری
5	1405/07/25	احساس و ادراک	☐ حضوری ☐ آنلاین ☒ آفلاین	مرور مباحث، رفع بدفهمی	دکتر محمد اکبری
6	1405/08/02	هوش	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	مرور مباحث، یادگیری مشارکتی	دکتر محمد اکبری
7	1405/08/09	شخصیت	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	مرور مباحث، یادگیری مشارکتی	دکتر محمد اکبری
8	1405/08/16	هیجان و رفتار هیجانی - پرخاشگری	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	مرور مباحث، ارزشیابی از آموخته های دانشجویان	دکتر محمد اکبری
9	1405/08/23	انگیزه	☒ حضوری ☐ آنلاین	مرور مباحث، مهارت های تفکر	دکتر سمیرا عباسی

		آفلاین ☐			
دکتر سمیرا عباسی	مرور مباحث، یادگیری مشارکتی	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تعارض و ناکامی	1405/08/30	10
دکتر سمیرا عباسی	مرور مباحث، رفع بدفهمی	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	حافظه	1405/09/07	11
دکتر سمیرا عباسی	مرور مباحث، مهارت‌های تفکر	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	یادگیری	1405/09/14	12
دکتر سمیرا عباسی	مرور مباحث، یادگیری مشارکتی	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	گروه اجتماعی و نقش گروه	1405/09/21	13
دکتر سمیرا عباسی	مرور مباحث، یادگیری مشارکتی	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	ساخت و عملکرد نهاد خانواده	1405/09/28	14
دکتر سمیرا عباسی	مرور مباحث، مهارت‌های تفکر	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	ناهنجاری‌های اجتماعی - انواع انحرافات - بزهکاری - اعتیاد و فقر	1405/10/05	15
دکتر سمیرا عباسی	مرور مباحث، یادگیری مشارکتی	حضور ☐ آنلاین ☒ آفلاین ☐	ابعاد اجتماعی و فرهنگی بهداشت و درمان.	1405/10/12	16
دکتر محمد اکبری - دکتر سمیرا عباسی	مرور مباحث، ارزشیابی از آموخته‌های دانشجویان	حضور ☐ آنلاین ☒ آفلاین ☐	جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	1405/10/19	17

لینک کلاس مجازی: <https://meet.mui.ac.ir/drakbari/>

تاریخ امتحان میان ترم: بر اساس توافق

تاریخ امتحان پایان ترم (بر اساس تقویم آموزش):